

द्रौपदेयैः सहितोऽभिमन्युः द्रौपदेयाभिमन्युः ॥ १५ ॥ १६ ॥ पारिहार्यैः परितो हारायेषां ते परिहाराः मौक्तिकगुच्छाः मौक्तिकादिजालानि वा त एव पारिहार्याणि स्वार्थेऽप्यत्र ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥
 ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ यश्चेति इह दुःशासन रुधिरपानकाले मामां अभियास्यति ॥ २८ ॥ आत्मानं आलभे शपामि अंतरात्मानं ईश्वरं वा स्पृष्ट्वा ह आलभे इति ईश्वरशपथं क
 द्रौपदेयाभिमन्युश्च धृष्टकेतुश्च पार्थिवः ॥ भीमसेनश्च विक्रान्तो यमजौ च महारथौ ॥ १५ ॥ उत्पेतुरासनात् सर्वे क्रोधसंरक्तलोचनाः ॥ बाहू नृपगृह्य रुचिरान् रक्तचं
 दनरूपितान् ॥ अंगदैः पारिहार्यैश्च केयूरैश्च विभूषितान् ॥ १६ ॥ दंतान् दंतेषु निष्पिष्य सृक्किणीपरिलेलिहन् ॥ तेषामाकारभावज्ञः कुंतीपुत्रो वक्रोदरः ॥ १७ ॥ उद
 तिष्ठत्सवेगेन क्रोधेन प्रज्वलन्निव ॥ उदृत्य सहस्रानेत्रे दंतान् कटकटाय्य च ॥ १८ ॥ हस्तं हस्तेन निष्पिष्य उलूकं वाक्यमब्रवीत् ॥ अशक्तानामिवास्माकं प्रोत्साह
 ननिमित्तकं ॥ १९ ॥ श्रुतं ते वचनं मूर्ख्यत्वां दुर्योधनो ब्रवीत् ॥ तन्मे कथय तोमं दशृणु वाक्यं दुरासदं ॥ २० ॥ सर्वक्षत्रस्य मध्ये तं यद्वक्ष्यसि सुयोधनं ॥ शृण्वतः सू
 तपुत्रस्य पितुश्च त्वं दुरात्मनः ॥ २१ ॥ अस्माभिः प्रीतिकामैस्तु भ्रातुर्ज्येष्ठस्य नित्यशः ॥ मर्षितं ते दुराचारतत्त्वं न बहु मन्यसे ॥ २२ ॥ प्रेषितश्च लक्ष्मीकेशः शमाकां
 क्षीकुरु नृपति ॥ कुलस्य हितकामेन धर्मराजेन धीमता ॥ २३ ॥ त्वं कालचोदितो नूनं गंतुं कामो यमक्षयं ॥ गच्छ स्वाहव मस्माभिस्तच्च श्वो भविता ध्रुवं ॥ २४ ॥ म
 यापि च प्रतिज्ञातो वधः स भ्रातृकस्य ते ॥ स तथा भविता पापनात्र कार्या विचारणा ॥ २५ ॥ वेलामतिक्रमेत्सद्यः सागरो वरुणालयः ॥ पर्वताश्च विशीर्ये युर्मयो
 कं नमृषा भवेत् ॥ २६ ॥ सहायस्ते यदि यमः कुबेरो रुद्र एव वा ॥ यथा प्रतिज्ञं दुर्बुद्धे प्रकरिष्यंति पांडवाः ॥ दुःशासनस्य रुधिरं पाता चास्मि यथेप्सितं ॥ २७ ॥ यश्चे
 ह प्रतिसंरब्धः क्षत्रियो माभियास्यति ॥ अपि भीष्मं पुरस्तुत्य तं नेष्यामि यमक्षयं ॥ २८ ॥ यच्चैतदुक्तं वचनं मया क्षत्रस्य संसदि ॥ यथैतद्भविता सत्यं तथैवात्मान
 मालभे ॥ २९ ॥ भीमसेनवचः श्रुत्वा सहदेवोऽप्यमर्षणः ॥ क्रोधसंरक्तनयनस्ततो वाक्यमुवाच ह ॥ ३० ॥ शौटीरशूरसदृशमनीकजनसंसदि ॥ शृणु पापवचो म
 त्थं यद्वाच्यो हि पिता त्वया ॥ ३१ ॥ नास्माकं भविता भेदः कदाचि कुरुभिः सह ॥ धृतराष्ट्रस्य संबंधो यदि न स्यात्त्वया सह ॥ ३२ ॥ त्वं तु लोकविनाशाय धृतराष्ट्रकुल
 स्य च ॥ उत्पन्नो वैरपुरुषः स्वकुलघ्नश्च पापकृत् ॥ ३३ ॥ जन्मप्रभृति चास्माकं पिता ते पापपूरुषः ॥ अहितानि नृशंसानि नित्यशः कर्तुमिच्छति ॥ ३४ ॥

रोमीत्यर्थः ॥ २९ ॥ ३० ॥ शौटीरः सगर्वः शूरो विक्रान्तः शौट्कगर्वेशूरविक्रान्तौ इति धातू अनीकजनः सैन्यवासी जनः हे पापमहं मम ॥ ३१ ॥ नास्माकमिति धृतराष्ट्रदोषादेव वैरं जातं अन्यथा तेन बाल्ये एव त्व
 यित्यक्ते सति तन्न स्यादिति भावः ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ते तव पिता अस्माकं अहितानि कर्तुमिच्छतीति संबंधः ॥ ३४ ॥